

Sygn. akt: I C 165/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Beata Grzybek
Protokolant:	sekr. sąd. Dagmara Napieraj

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2015 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. Z.

przeciwko Skarbowi Państwa Zakładowi Karnemu w B.

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powoda na rzecz Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 120 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 165/15

UZASADNIENIE

Powód M. Z. wniósł o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa Zakładu Karnego w B. na swoją rzecz, kwoty 90.000 zł tytułem odszkodowania za warunki w celach (...) i (...)w oddziale (...) w latach 2010 i 2011.

W uzasadnieniu pozwu, powód wskazał m.in., że w tamtym czasie w okna nie zamykały się, były w nich 10 cm szpary, zniszczona była podłoga w sposób zagrażający osadzonemu, brakowało wody, zaś uwagi i zgłoszenia powoda i innych były ignorowane przez dyrektora ,m jego zastępców. W celach była wilgoć, grzyb, smród, materace były zniszczone, podobnie jak i koce.

Pozwany Skarb Państwa – Zakład Karny w B. reprezentowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa , złożył zarzut przedawnienia roszczenia oraz wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwany podał, że powód miał zapewnione właściwe warunki sanitarno- bytowe. W czasie pobytu w jednostce powód nie zgłaszał żadnych skarg. Miał zapewniony dostęp do wody, zaś dostęp do ciepłej wody jest realizowany zgodnie z planem korzystania z kąpielni gospodarczej. Wentylacja jest sprawna i poddawana systematycznym przeglądom. Osadzeni otrzymują odpowiednią ilość środków czystości, przed każdym sezonem grzewczym jest przeprowadzany przegląd stolarki okiennej, usterki są usuwane. Przeglądom podawana są także inne

elementy cel, w tym podłogi. Usterki są usuwane na bieżąco. W żadnej z cel nie mam zagrożenia bezpieczeństwa osadzonych. Temperatuty w celach są zgodne z polskimi normami. Osadzeni otrzymują niezbędne koce, pościel, odzież. W razie uzasadnionych uwag, rzeczy są wymieniane.

Niezależnie od powyższego pozwany wskazał, że powód domaga się odszkodowania za okres przebywania w jednostce w 2010/2011. Wg pozwanego powód przebywał w pozwanym zakładzie od 19 stycznia 2011 do 17 lutego 2011 r. zaś z roszczeniem powód wystąpił w 2015 r. Z uwagi na upływ okres 3 lat z art. 442 (1) kc. roszczenie powoda uległo przedawnieniu. Pozwany zakwestionował roszczenie nie tylko co do zasady ale także co do wysokości. (k. 29-34)

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Powód przebywał w Zakładzie Karnym w B. w latach 2007-2008 oraz w okresie od 19 stycznia 2011 r. do 17 marca 2011 r.

(**dowód** : Informacja k. 78)

W Zakładzie Karnym w B. cele (małosobowe i wielosobowe) są wyposażone w niezbędny sprzęt kwaterunkowy, zapewniający każdemu skazanemu miejsce do spania, siedzenia, odpowiednie warunki bytowe, dostateczny dostęp do powietrza, odpowiednie oświetlenie i warunki higieny. Dla zachowania intymności przy załatwianiu potrzeb fizjologicznych w celach wydzielono kąpiki sanitarne. Cele małoosobowe, ze względu na układ sieci instalacji wodnej i kanalizacyjnej, zostały wyposażone w niezabudowaną muszlę ustępową, a dla zapewnienia osadzonym intymności kąpiki wyposażono w kotary z tkaniny. Cele wielosobowe natomiast wyposażone zostały w oddzieloną od pozostałej części celi muszlę ustępową. Przegroda w tym przypadku wykonana jest z materiału pełnego, a cela wyposażona jest w sprawną wentylację grawitacyjną.

W każdej celi jest dostęp do bieżącej zimnej wody, natomiast ciepła woda jest udostępniana w postaci kąpeli (od lipca 2014 r. dwa razy w tygodniu) oraz dodatkowej możliwości pobierania z pomieszczeń gospodarczych wody (także ciepłej) do wiader. W ten sposób osadzeni mogli korzystać z ciepłej wody w swych celach np. poprzez wykonywanie niewielkiego prania lub przemywanie się w miskach.

Poza tym każda cela wyposażona jest w sztuczne oświetlenie uzależnione od wielkości celi oraz dodatkowe oświetlenie kąpika sanitarnego, dodatkowo cele posiadają sprawną instalację centralnego ogrzewania.

Nadto osadzeni mają dostęp do środków czystości i higieny oraz opieki medycznej. Wszystkie cele mieszkalne w Zakładzie Karnym poddawane są systematycznym przeglądom sanitarnym, budowlanym itp., a wszelkie uszkodzenia sprzętu (czy to stwierdzone podczas przeglądu czy też zgłaszane przez osadzonych) są na bieżąco naprawiane. Usterki są usuwane na bieżąco. Przeglądom poddawane są także stan podłóg, powłok malarskich ścian i sufitów oraz wentylacja.

(**dowód** : informacje k. 37- 39, zeznania świadka M. M. k.89; zeznania świadka P. D. k. 88 , zeznania świadka P. K. k. 88 v)

Powód w trakcie osadzenia nie zgłaszał żadnych skarg i wniosków.

(**dowód** : informacja k.37)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jako bezzasadne podlega oddaleniu.

Sąd dokonał ustaleń faktycznych w sprawie na podstawie znajdującej się w aktach sprawy dokumentacji, przede wszystkim zaś na dokumentacji medycznej powoda. Wiarygodność przedstawionych dokumentów nie została przez strony zakwestionowana. Nie budziły też one żadnych wątpliwości Sądu, zarówno co do cech zewnętrznych jak i do

ich treści. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków: M. M., P. K. i P. D.. Są one bowiem wewnętrznie spójne, logiczne oraz zgodne z załączonymi dokumentami.

Na wstępie rozważań zauważyć należy, iż podstawą prawną niniejszego pozwu są przede wszystkim przepisy dotyczące ochrony dóbr osobistych, które – w ocenie powoda – zostały naruszone przez bezprawne działanie jednostki organizacyjnej Skarbu Państwa polegające na niezapewnieniu powodowi odpowiednich warunków pobytu w Zakładzie Karnym w B.. Tym samym podstawą dochodzonego przez powoda roszczenia jest art. 417 k.c. w zw. z art. 23 k.c. i 24 k.c. oraz art. 448 k.c., określający przesłanki odpowiedzialności deliktowej Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej w kontekście ochrony dóbr osobistych powoda.

W tym miejscu zaznaczyć należy, że z uzasadnienia pozwu wynika, że w niniejszej sprawie powód wniosł o zapłatę kwoty 90.000 zł tytułem zadośćuczynienia/odszkodowania, przy czym dotyczy ona naruszenia dóbr osobistych powoda, będących konsekwencji niewłaściwych, zdaniem powoda, warunków osadzenia. Od razu zauważyć należy, że w ramach udzielonej przez ustawodawcę ochrony dóbr osobistych nie znalazło się żądanie zasądzenia odszkodowania, a jedynie zadośćuczynienia z art. 448 k.c., o czym będzie jeszcze mowa poniżej.

Sąd przyjął, że w zakresie żądania dotyczącego naruszenia dóbr osobistych powoda wskutek niezapewnienia mu właściwych warunków podczas odbywania kary pozbawienia wolności podstawą prawną są art. 417 § 1 k.c. oraz art. 448 k.c. w zw. z art. 23 k.c. i art. 24 § 1 k.c.

Warunkami koniecznymi statuującymi odpowiedzialność Skarbu Państwa z art. 417 k.c. są następujące przesłanki: fakt wystąpienia szkody, wyrządzenie tejże szkody przez działanie organu władzy publicznej oraz bezprawność działania. Pierwszą z przesłanek jest szkoda w rozumieniu art. 361 § 2 k.c., czyli obejmująca straty oraz utracone korzyści, które poszkodowany mógł osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Nadto poszkodowany może żądać zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę w przypadkach wskazanych w ustawie, przy czym w ocenie Sądu pojęcie „szkody” w ujęciu art. 417 k.c. obejmuje swym zakresem szkodę niemajątkową z art. 448 k.c.

Z kolei przesłanka „niezgodności z prawem” ściśle odnosi się do naruszenia zakazów i nakazów wynikających z przepisów prawa, z wyłączeniem norm moralnych, obyczajowych, zasad współżycia społecznego, czy też odwołań do szerokiego cywilistycznego pojęcia bezprawności. Podkreśla się przy tym, że pomiędzy wyżej wymienionym zachowaniem funkcjonariuszy publicznych a szkodą lub krzywdą musi zachodzić związek przyczynowy, co oznacza, iż obowiązek naprawienia szkody obejmuje normalne następstwa zdarzenia, które szkodę wywołało.

Niewątpliwie ciężar wykazania powstania szkody lub krzywdy oraz jej związku przyczynowo – skutkowego z zachowaniem funkcjonariuszy publicznych spoczywa na poszkodowanym, natomiast pozwany Skarb Państwa musi natomiast wykazać, że jego działania były zgodne z prawem (art. 417 k.c.).

Zgłoszone roszczenia powód wywodzi również z regulacji art. 24 § 1 k.c., zgodnie z którym ten czyje dobro prawne zostało zagrożone cudzym działaniem, m.in. może żądać zaniechania naruszeń, przeprosin oraz zadośćuczynienia pieniężnego na zasadach określonych w kodeksie cywilnym. Z kolei art. 448 k.c. stanowi, iż w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro prawne zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Kodeks cywilny nie zawiera definicji dóbr osobistych, lecz ogranicza się do stwierdzenia, że dobrami osobistymi człowieka są w szczególności: zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska (art. 23).

Uogólniając należy zatem przyjąć, że dobra osobiste to pewne wartości niematerialne łączące się ściśle z jednostką ludzką. Jedną z najważniejszych wartości właściwych każdemu człowiekowi jest godność i zdrowie. Stosownie do treści art. 20 Konstytucji RP przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka i obywatela. Jest ona nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych. Dodać należy, iż obowiązek ten powinien być realizowany przez władze publiczne przede wszystkim tam, gdzie Państwo działa

w ramach imperium, realizując swoje zadania represyjne, których wykonanie nie może prowadzić do większego ograniczenia praw człowieka i jego godności, niż to wynika z zadań ochronnych i celu zastosowanego środka (Sąd Najwyższy w tezie II wyroku z dnia 2 października 2007 roku, II CSK 269/07, publik. M.Prawn. 2007/21/1172).

Różnorodność występowania w życiu społecznym dóbr osobistych podlegających ochronie cywilnoprawnej, a także ochronie przewidzianej w innych przepisach polskiego systemu prawnego, przesądza o niemożliwości jakiegoś systematycznego ujęcia przesłanek ogólnych, których występowanie mogłoby przesądzić o tym, czy konkretne zdarzenie stanowi naruszenie któregoś z nich. Ocena musi być, i jest w praktyce orzeczniczej, dokonywana na tle konkretnego stanu faktycznego. Sąd w świetle konkretnej sprawy - stosując kryteria obiektywne - czy doszło do naruszenia dobra osobistego (dóbr osobistych) i czy zachodzą przesłanki do zastosowania któregoś ze środków ochrony przewidzianych w art. 24 k.c.

Dodać także trzeba, iż przy ocenie, czy doszło do naruszenia dobra osobistego, decydujące znaczenie ma nie tyle subiektywne odczucie osoby żądającej ochrony prawnej, ile to, jaką obiektywną reakcję wywołuje to naruszenie. Natomiast podmiot dochodzący roszczenia z tytułu ochrony dóbr osobistych powinien wykazać, jakie przynależne mu dobro zostało bezprawnie naruszone, w wyniku jakich działań doszło do naruszeń i w jakich okolicznościach.

Dla przyjęcia odpowiedzialności sprawcy przepis art. 24 k.c. nie wymaga wykazania jego winy oraz przewiduje domniemanie bezprawności jego działania naruszającego dobro osobiste. Z drugiej jednak strony przedstawiciele doktryny i judykatury wskazują na ciężącym na powodzie obowiązku wykazania winy sprawcy naruszenia dóbr osobistych w sytuacji, gdy dochodzi on roszczenia na podstawie art. 448 k.c. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 9 stycznia 2014 r., sygn. akt I ACa 616/13, Lex nr 1415818). Umieszczenie omawianego przepisu w katalogu czynów niedozwolonych skutkuje bowiem przyjęciem, że element winy stanowi przesłankę skorzystania z możliwości zasądzenia tego zadośćuczynienia.

Co ważne, to dochodzący ochrony z art. 24 k.c. nie musi tej przesłanki udowadniać, natomiast na sprawcy ciąży obowiązek wykazania, iż jego działanie było zgodne z prawem. Jednocześnie pozwany może podjąć obronę celem wykazania, że nie działał bezprawnie i tym samym obalić domniemanie bezprawności swojego działania.

Wspomniany brak bezprawności wynikać może przede wszystkim ze zgody podmiotu prawa osobistego, z działania w ramach porządku prawnego, ze szczególnych przepisów prawnych, z wykonywania prawa podmiotowego oraz z ogólnej klauzuli zasad współżycia społecznego, część doktryny dopuszcza również możliwość naruszenia dobra osobistego z konieczności ochrony innego wyżej postawionego dobra (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 października 1989r., sygn. akt II CR 419/89, OSP 1990, z. 11-12, poz. 377).

Uprzednio jednak, przed dokonaniem merytorycznej oceny dochodzonych pozwem żądań, odnieść się należy do najdalej idącego zarzutu podniesionego przez stronę pozwaną, reprezentowaną przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, tj. zarzutu przedawnienia roszczenia za okres, którego dotyczy pozew, a mianowicie (...). Skuteczne podniesienie zarzutu przedawnienia obliguje bowiem Sąd do oddalenia powództwa, w związku z czym zbędnym staje się szczegółowe badanie zasadności materialnoprawnych i faktycznych podstaw żądania.

W świetle obowiązującego w okresie objętym żądaniem pozwu przepisu art. 442 § 1 k.c. (uchylonego z dniem 19 sierpnia 2007 r. mocą ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, Dz. U. z 2007 r., Nr 80, poz. 538) roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym, w tym o zapłatę zadośćuczynienia w związku z naruszeniem dóbr osobistych opartego na art. 448 k.c. w zw. z art. 24 k.c., ulegało przedawnieniu z upływem lat 3 od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia. Także w świetle obecnie obowiązującej treści art. 442¹ § 3 k.c. roszczenie powoda ulega przedawnieniu po okresie 3 lat od dnia, w którym to dowiedział się o szkodzie i o osobie zobowiązanej do jej naprawienia.

Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy zaznaczyć należy, że powód przebywał w Zakładzie Karnym w B. w latach 2007-2008 oraz w okresie od 19 stycznia 2011 r. do 17 marca 2011 r. - informacja k. 78. Zaś roszczenie zawarte

w pozwie dotyczy okresu 2011 (w 2010 roku powód nie przebywał w ZK w B.). Pozew natomiast został wniesiony w dniu 14 kwietnia 2015 r. (data złożenia w AŚ w P.)

Okoliczności niniejszej sprawy nie dają podstawy do postawienia tezy, że zaistniały nadzwyczajne przeszkody, aby powód mógł zainicjować postępowanie sądowe już w dniu, kiedy miało dojść do naruszenia jego dóbr osobistych, to jest w czasie, gdy umieszczono go w przeludnionej celi czy też w chwili stwierdzenia istnienia nieodpowiednich warunków jego osadzenia.

Istotne jest przy tym, że powód nie powoływał się na okoliczności mogące świadczyć o tym, że nie posiadał wiedzy na temat powstania po jego strony ogólnie rozumianej szkody, względnie nie był w stanie zidentyfikować odpowiedzialnego podmiotu. Wręcz przeciwnie, od szeregu lat wpływają pozwы od osadzonych z różnych jednostek penitencjarnych z całej Polski. W tej sytuacji trudno uznać, że powód nie posiadał wiedzy dotyczącej powstania szkody, osoby odpowiedzialnej odszkodowawczo oraz ewentualnej możliwości wszczęcia postępowania sądowego.

Jedynie na marginesie zauważyć należy, że nawet gdyby powód podnosił, że nie był świadomy przysługujących mu roszczeń, czego jednak nie uczynił, to i tak nie mogłoby to mieć znaczenia dla biegu terminu przedawnienia. Wspomniany 3 – letni termin biegnie od daty, gdy ktoś dowiedział się, iż dane okoliczności mogą stanowić podstawę domagania się od konkretnego podmiotu zapłaty zadośćuczynienia lub odszkodowania, nie zaś od daty dowiedzenia się o przysługujących uprawnieniach (vide: uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2006 r., I CSK 176/05, Lex nr 191138). Nieznajomość prawa nie stanowi zatem okoliczności powodującej przerwanie lub zawieszenie biegu przedawnienia (art. 121 k.c. i art. 123 k.c.).

W konsekwencji, w ocenie Sądu, powód nie może dochodzić roszczeń związanych z pobytem w Zakładzie Karnym w B. w okresie sprzed 3 lat licząc od dnia wniesienia pozwu, czyli wstecz od 14 kwietnia 2015 r. (data oddania przesyłki zawierającej pozew do administracji zakładu karnego). Powyższe oznacza, że ponieważ roszczenie powoda dotyczy okresu wcześniejszego tj. 19.01.2011-17.03.2011 r, oznacza to, że zarzut przedawnienia obejmuje cały ten okres, czyniąc roszczenie powoda bezzasadnym, jako przedawnione.

Powyższe oznacza, że pozwany, zgodnie z art. 117 § 2 k.c. mógł skutecznie uchylić się od zaspokojenia roszczeń powoda w wyżej opisanym zakresie, a ponieważ z tego prawa skorzystał, podnosząc stosowny zarzut w odpowiedzi na pozew, skutkowało to koniecznością oddalenia powództwa związanego z przebywaniem powoda w Zakładzie Karnym w B. w 2011 r..

Niezależnie od powyższego zauważyć należy, że zarzuty postawione pozwanemu Skarbowi Państwa w związku z działaniem Zakładu Karnego w B. dotyczą one najogólniej rzecz ujmując, nieodpowiednich warunków osadzenia przejawiających się poprzez: zbyt niską temperaturą panującą w celach mieszkalnych, występowanie w nich grzyba i wilgoci, brak odpowiedniej cyrkulacji powietrza, brak dostępu do ciepłej wody, braku remontów, niezapewnienie środków tj. materace i koce. Zdaniem powoda wyżej opisane naruszenia pozwanego związane z nie zapewnieniem mu godnych warunków bytowych skutkowały naruszeniem jego dóbr osobistych w postaci czci, intymności i prywatności.

Na wstępie jednak zaznaczyć należy, że ustalenia faktyczne w powyższym zakresie Sąd oparł przede wszystkim o treść przedłożonych dokumentów oraz zeznania świadków,

Do oceny Sądu należało, czy powód wykazał naruszenie jego dóbr osobistych, co w sposób oczywisty wiązało się z udowodnieniem zaistnienia podawanych przez niego zaniedbań, a nadto czy zachowanie pozwanego cechowało się bezspornością.

W tym miejscu wskazać należy, że reguły związane z warunkami osadzenia nie są dobrowolnie wyznaczane przez dyrekcję danego zakładu karnego, lecz ściśle wynikają z regulacji prawnej w postaci w rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2003 roku w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz. U z 2003 r. Nr 186, poz. 1820). We wspomnianym akcie prawnym określone zostały

minimalne standardy, jakie jednostki penitencjarne obowiązane są zapewnić osadzonym, w tym normy wyposażenia w sprzęt kwaterunkowy czy też ilości wydawanej odzieży i bielizny.

Mając powyższe na względzie nie sposób podzielić poglądu powoda, jakoby cele mieszkalne, w których był umieszczony, nie odpowiadały wymaganiom prawa. Powód po otrzymaniu odpowiedzi na pozew wraz z pouczeniem nie zgłosił żadnych wniosków dowodowych. (pouczenie dla powoda k. 46, dowód doręczenia k. 58), co jednak w świetle uwzględnionego przez Sąd zarzutu przedawnienia nie ma większego znaczenia).

Z dokumentacji zgromadzonej w sprawie oraz z zeznań świadków wynika, że cele, w których przebywał powód, były wyposażone w odpowiedni sprzęt kwaterunkowy i sanitarny, a każdy z osadzonych posiadał własne łóżko.

Dodatkowo Sąd ustalił, że każda z cel posiadała okno, a wentylacja pomieszczeń została zachowana, co jest corocznie sprawdzane w ramach przeprowadzanych kontroli w zakresie przewodów kominowych, spalinowych w wentylacyjnych. Uznać zatem należało, że pozwany nie naruszył standardów mających przeciwdziałać powstaniu wilgoci i grzyba, przy czym pamiętać należy, że stan czystości i zużycia celi mieszkalnych w przeważającej części zależy od samych osadzonych. Warto przy tym zwrócić uwagę na zeznania świadka P. K., który podał, że usterki są usuwane na bieżąco, zaś przed okresem zimowy są przeglądy stolarki okiennej w celu usunięcia nieszczelności.

Skazani, w tym i powód, mają dostęp do bieżącej wody pozwalającej zachować należytą higienę osobistą, otrzymują także do własnej dyspozycji środki higieniczne w ilości odpowiedniej do obowiązujących norm minimalnych. Przedmioty tj. koce, czy materace w razie wystąpienia wad czyniące je niezdatnymi do użytku, są wymieniane.

Wbrew twierdzeniom powoda, w celi nie musi być zapewniony dostęp do ciepłej wody, przepisy wymagają jedynie, aby osadzeni mieli dostęp do bieżącej wody, który to został zapewniony wszystkim osadzonym w Zakładzie Karnym w B.. Podkreślenia przy tym wymaga, że we wspomnianej jednostce penitencjarnej osadzeni mają dostęp do ciepłej wody poprzez korzystanie co najmniej raz w tygodniu z ciepłej kąpeli, w związku z czym zostały spełnione wymogi § 30 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności. Jednocześnie ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że powód miał możliwość dodatkowego poboru ciepłej wody z kącików gospodarczych na oddziale.

Na uwzględnienie nie zasługiwały także inne zarzuty powoda dotyczące warunków bytowych gwarantowanych przez pozwany Skarb Państwa, albowiem cele mieszkalne są wyposażone instalację centralnego ogrzewania. Pamiętać przy tym należy, że istniejąca w Zakładzie Karnym w B. kotłownia pracuje w systemie automatycznym, co oznacza, że temperatura czynnika grzewczego regulowana jest automatycznie w zależności od temperatury zewnętrznej.

Uwzględniając wszystkie wyżej wskazane okoliczności Sąd doszedł do przekonania, że z obiektywnego punktu widzenia powód, podczas jego osadzenia w Zakładzie Karnym w B., miał zapewnione podstawowe potrzeby mieszkaniowe i elementarną wygodę umożliwiającą zajmowanie wspólnej celi. Osadzony, który ma zapewnione minimum prywatności, miejsce do spania i spożywania posiłków, możliwość uczestnictwa w zajęciach oświatowych i sportowych oraz dostateczną dzienną ilość ruchu, nie powinien czuć się upokorzony ani traktowany niehumanitarnie (zob. orzeczenie z dnia 6 marca 2000 r., Dougoz przeciwko Grecji oraz z dnia 3 kwietnia 2001 r. Keenan przeciwko Wielkiej Brytanii). Wskazane warunki izolacji nie powinny wywoływać cierpień fizycznych ani psychicznych, na które powołuje się powód. Zużyte wyposażenie celi, której stan w dużej mierze zależy od samych osadzonych, sam w sobie nie powoduje poczucia niższości lub przygnębienia ani dolegliwości motorycznych.

W tej sytuacji brak jest podstaw prawnych do przyjęcia, iż przynależne powodowi dobra osobiste, w szczególności jego godność i intymność oraz związane z tym uprawnienie do odbywania kary pozbawienia wolności w warunkach humanitarnych i bezpiecznych, zostało w jakikolwiek sposób naruszone, a przynajmniej powód tego nie udowodnił. Zapewniane przez jednostkę penitencjarną warunki bytowe, zapewniały osadzonym poszanowanie ogółu ich praw i z całą pewnością mieściły się w minimalnych standardach, wyznaczonych regulacjami prawnymi.

Dostrzec także trzeba, że naruszeniem godności człowieka w rozumieniu kodeksu cywilnego jest takie zachowanie, które w konkretnych okolicznościach danego przypadku naruszyłoby godność danego człowieka w powszechnym odczuciu. Jak już była o tym mowa, w takiej sytuacji subiektywne odczucia poszczególnych osób nie są tutaj wyznacznikiem.

Zakład Karny w B. spełnia minimalne standardy warunków osadzenia, w związku z czym pozwany w sposób skuteczny obalił domniemanie swej bezprawności.

W tej mierze powód powoływał się wyłącznie na swoje subiektywne opinie, podczas gdy zgodnie z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., w sytuacji, w której pozwany kwestionował nie tylko wspomniane okoliczności dotyczące nieodpowiednich warunków pobytu, lecz przede wszystkim swoją winę, to właśnie powód winien wskazać przemawiające za takimi twierdzeniami i wnioskami dowody (por. uzasadnienie wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2007 r., V CSK 431/06, OSNC 2008/1/13). Jeszcze raz podkreślenia wymaga, że wprawdzie ogólne przepisy o ochronie dóbr osobistych nie wymagają wystąpienia winy w bezprawnym zachowaniu pozwanego, niemniej przesłanka ta występuje w przypadku zasądzenia zadośćuczynienia z art. 448 k.c., o czym już była wyżej mowa.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd oddalił wszystkie żądania pozwu związane z ochroną dóbr osobistych, albowiem nie zostały spełnione przesłanki ich uwzględnienia, o których mowa w art. 23 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. i art. 448 k.c. Na marginesie zauważyć należy, że powód podczas osadzenia nie zgłaszał, żadnych skarg na warunki odbywania kary.

Dodatkowo podkreślenia wymaga, że znajomość realiów związanych z przebywaniem w zakładzie karnym nie odstręczyła powoda od popełnienia przestępstw i związanego z tym powrotu do jednostki penitencjarnej (w Zakładzie Karnym w B. powód po raz pierwszy był osadzony w 2007 r.). Powyższe pozwala domniemywać, że warunki panujące w pozwanej jednostce z pewnością nie stanowią nadzwyczajnej dolegliwości, mogącej zostać uznana za wyjątkowo naruszającą dobra osobiste powoda.

W konsekwencji, mając na uwadze powyższe rozważania, z uwagi na przedawnienie roszczeń, ale także z powodu brak podstaw prawnych i faktycznych żądań powoda, a nadto ich ewentualną sprzeczność z zasadami współżycia społecznego, na podstawie art. 117 § 2 k.c. w zw. z art. 417 § 1 k.c., art. 448 k.c. w zw. z art. 23 k.c. i art. 24 § 1 k.c. oraz art. 5 k.c., Sąd powództwo oddalił powództwo w całości (punkt I wyroku).

Powód, jako strona przegrywająca, obowiązany jest, na podstawie art. 98 § 1 i 2 k.p.c., art. 99 k.p.c., art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. z 2005 r., Nr 169, poz. 1417 ze zm.) w zw. z § 11 ust. 1 pkt 25 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.), zwrócić pozwanemu wszelkie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. W związku z powyższym Sąd zasądził od powoda na rzecz Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (punkt II wyroku).